

E Lpoca de Aur

REVISTĂ · DE · FAPT · SPE-
RANȚĂ · ȘI · CONVINGERE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Duminică 11 Februarie 1923
Volumul II. ✦ Numărul 5.

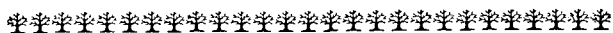

Apare tot a doua Duminică
în Cluj, Strada Nicolae
*Filipescu nrul 10 * * * **

Abonamente: pe un an 50 lei, pe
jum. an 25 lei, Exemplarul 2 lei.
În America pe an \$ 1,00. Ex. 5 cents

Printed in Roumania.

Vol. II. Duminecă, 11 Februarie 1923. No. 5.

CONTINUTUL EPOCEI DE AUR

SOCIALE ȘI ECONOMICE

<i>Urișii de azi</i> - - - - -	59
<i>Cine-i Ford?</i> - - - - -	59
<i>Ford ca pacifist</i> - - - - -	60
<i>Clîșeul lui Ford</i> - - - - -	61
<i>O lume pe dos</i> - - - - -	61

ȘTIINȚĂ ȘI INVENȚIUNE

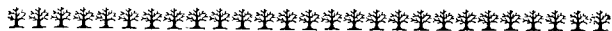
<i>Un studiu în relativități</i> - - - - -	63
--	----

CULTURĂ ȘI ARTĂ

<i>Colorile și artele frumoase</i> - - - - -	66
--	----

RELIGIE ȘI FILOSOFIE

<i>Speranța pentru viața vecinică și nemurire</i> - - -	67
<i>Viață și nemurire — deosebire</i> - - - - -	69
<i>A fost Adam creiat muritor sau nemuritor?</i> - - -	70

BCU Cluj / Central University Library Cluj

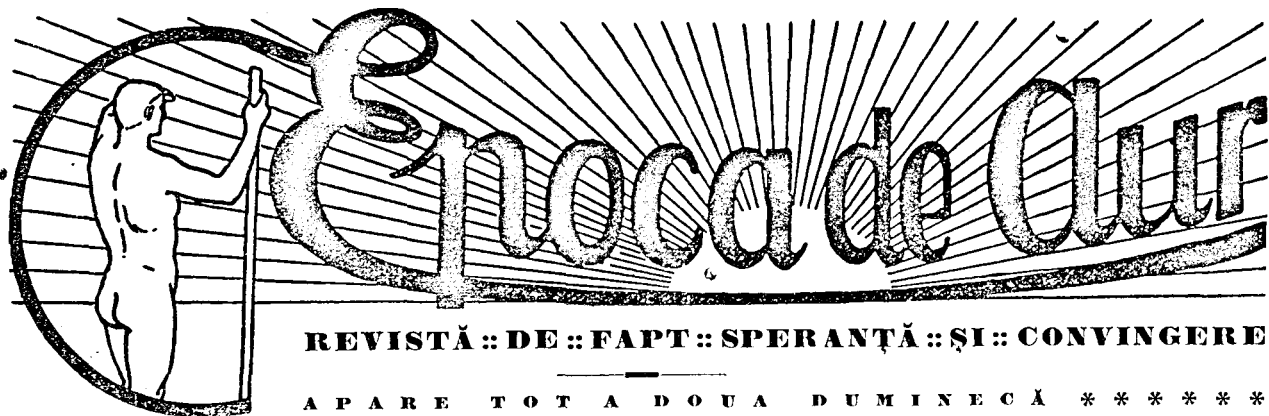
Publicată tot a doua Duminecă în Cluj,
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 4-46.

Redactor J. B. SIMA.

Abonamente : pe un an 50 lei,
pe jumătate de an 25 lei.
Numeri singuratici 2 lei exemplarul.

În America: pe un an 1 dolar.
Numeri singuratici 5 cents exemplarul.

Toate scrisorile și abonamentele să se
facă pe adresa . . . EPOCA DE AUR
Strada N. Filipescu 10 CLUJ.

Epoca de Aur

REVISTĂ :: DE :: FAPT :: SPERANȚĂ :: ȘI :: CONVINGERE

APARE TOT A DOUA DUMINECĂ * * * * *

Vol. II.

Duminecă 11 Februarie 1923.

No. 5.

URIAȘII DE AZI

„Și în zilele acelea erau uriași pe pământ“

DUPĂ Statisticile publicate pe anul 1922, fabricantul de automobile Ford a avut un câștig net (curat) de 126,000.000 dolari, care nu face nici mai mult nici mai puțin decât 28,224.000.000, adică douăzeci și opt miliarde două sute douăzeci și patru milioane de lei, schimbați în bani românești.

Pentru a ne da seama de importanța acestei sume fabuloasă de bani, să luăm ca pildă pe guvernul nostru, a cărui venit pe anul 1922 se zice că a fost cam la 11,000.000.000 adică unsprezece miliarde lei; ceea ce va să zică, că guvernul nostru cu toate multiplele lui izvoare de venit: dările a 17,000.000 locuitori, taxele vamale, venitul de pe timbru, poșta, tutun, rachie societăți industriale, comerciale, import, export, impozite pe articole de lux, căi ferate, și nuștiu ce, venitul de pe anul 1922 i-a fost cu 17,224.000.000 mai puțin decât ai unui singur om!

Cine-i Ford?

ESTE „discreieratul“ financiar american — așa-l numesc ceilalți regi ai banului — care umple toată lumea cu „căruțele“ sale fără cai; care are renumitele uzine de automobile prețuite la 800,000,000 de dolari; care angajează 90,000 de muncitori; care fabricază la fiecare 24 de ore 4000 de automobile complete, deci 1.200,000 de automobile la an; care dă 5 dolari pe 8 ceasuri celui mai din urmă lucrător din fabrica sa; care lucrează însuși de dimineața până seara; care își mână singur mașina sa de doi oameni (cea mai simplă ce există); care adună bani cu grămada, etc.

Cine a fost Ford? Aceasta e o altă întrebare. În 1903 el a fost un simplu mașinist într-o

fabrică de automobile dela Detroit, Mich., în care își câștiga prin meseria sa pâinea de toate zilele. În anul acelea el abia era cunoscut în departamentul în care luera, astăzi toată lumea știe cine-i Ford, iar „căruțele“ lui fără cai îi duc numele și în cele mai depărtate unghiuri ale pământului; căci ori unde în lume ai merge găsești și căruța lui. În anul 1903, tocmai acum 20 de ani, mașinistul Ford a compus o mașină mică pe care dânsul împreună cu alți doi trei ajutoari a alcătuit-o. Micuțul său motor era atât de mizerabil încât și-a angajat câțiva oameni ca să-l împingă pe stradă pentru al proba. Lipsit de bani, însă convins în reușita motorului său, el împrumută dela un prieten al său suma de 25,000 de dolari, și în anul dintâi a făcut șesă automobile. Dară motorului Ford a prins ai merge vestea, era simplu, era micuț, era efin, era ușor de condus, ori cine era în stare al mâna, — era automobilul omului sărac, al comerciantului cu bani puțini, al medicului, al avocatului, al muncitorului, al farmerului și a toată lumea ce se zice de jos din punct de vedere financiar. După cum de aceștia Dumnezeu a făcut mai mulți, comanda pentru automobilul lui Ford au crescut an de an, și căruțele sale deveniră universale. Comanda le îl năpădesc, mărește fabrica, angajează oameni cu miile, plătește salariul cel mai mare, iar câștigul crește mereu și reușita par'că nu mai cunoște margini.

Încântat de succesul acesta fără seamăn, în anul 1914 el vine cu un plan fantastic care surprinde pe toată lumea financiară și muncitorească. Anunță că cei 25,000 muncitori din uzinele sale, cari până aci luerau 9 ore și căș-

tigau între 2 și 3 dolari pe zi, vor lucra de aci înainte 8 ore și vor primi 5 dolari pe zi — aceasta cei mai din urmă lucrători, fiind că specialiștii erau să aibă dela 5 în sus. Ceea ce la început s'a părut o fantazie de a lui Ford, nevrednică de crezare, a fost tradusă în faptă în mai puțin de o lună de zile.

Planul său avea două scopuri: 1) îmbunătățirea stării materiale a muncitorilor săi, printre cari majoritatea era de toate limbele și neamurile de pe pământ, iar un sfert din ei cari nu știau nici măcar o vorbă din limba engleză; 2) partea morală, care a fost și ceea principală, pentru care a fost acordată cea dintâi. Căci un corp de vre-o 200 de inspectori au vizitat pe fiecare muncitor la *casa lui*, și i-a luat un interogatoriu amănunțit cu privire la traiul său, că anume ce mâncări mănâncă, câte costume de haine are, câte perechi de ghete, câte cămașe, cravate, batiste, câți locuiesc într'o cameră, câți dorm într'un pat, unde petrece timpul liber, ce face cu banii și câți anume îi trebuie pentru fiecare lucru în parte și câți anume depune regulat în bancă.

Prin inspecțiunea aceasta sau găsit lucruri grozave și de necrezut pe la locuințele muncitorilor de limbi străine — locuiau câte 20—30 într'o casă, câte 5—6 într'o cameră, dormeau câte 2—3 într'un pat, cari de obicei erau murdare afară din cale, iar o singură femeie ferbea și spăla pentru toți aceștia. Era murdărie și necurătenie cum numai la ai noștri să poate afla și vedea. S'a dispus imediat că numai acei dintre lucrători vor beneficia de ridicarea salariului la 5 dolari pe 8 ore, cari se vor înșchimba se trăiască o viață civilizată, adică fiecare să aibă camera sa separată, curată, îmbrăcată și se va pune în rând cu toate celea: cu haine curate, va umbla spălat, ras și se va îmbrăca frumos, va merge la școală, iar cei căsătoriti nu-și vor mai trimete femeile la lucru și vor depune regulat din fiecare plată o parte în bancă — nu se va da la beuturi, jocuri de cărți și altele.

Și ca întotdeauna, banul este un mare inițiator! Așa a fost și aici. Oamenii noștri sau schimbat ca prin minune; curătenie în toate părțile; și în mai puțin de o lună de zile s'a făcut o reformațiune colosală. Cine nu s'ar îmbrăca frumos, cine nu ar avea camera lui separată, cine nu ar trăi bine, cine nu ar umbla

elegant și țanțos când i să făgăduese bani pentru toate acestea?!

Muncitorii îl iubeau pe Ford, iar prin acestea el le-a câștigat încrederea. Producția a crescut cu 80 de procente, iar ce în anul 1913, câștigul net a lui Ford a fost de 30,000,000 dolari în anul următor în care plătitise 5 dolari pe zi, câștigul i-a fost de 60,000,000 dolari. Ce pildă au în aceasta financiarii noștri! Unde se reduce salariul scade și producția; unde salariul să ridică, muncitorii lucrează mai cu voie și mai cu energie, crezând că dacă scapă lucrul acela nu mai capătă altul așa bun, și de aceea producția crește. Acest adevăr este susținut și afirmat și de Biblie, care zice: „Unul împarte, și *mai avut încă să face*, altul oprește mai mult decât să cuvine, dară numai spre lipsa sa.“ (Proverbe 11:24) Zgârcenia să omoară totdeauna pe sine.

Ford ca pacificist și filantrop

DAR pe Ford nu-l preocupă numai chestiunile financiare, el este și filantrop, un pacificist. În an 1915 spre 1916, când războiul mergea în puterea lui, Ford interpretează o expediție de Pace cum erau pe vremuri cruciadele; angajează un vapor special, alege singur o comisiune de pacificiști specialiști și cu aceștia să îmbarcă pe vaporul său „Oscar II“, care a și fost numit: „Vaporul Păcii în Europa“. Fiind spre toamnă, loznica lui Ford era: „Băieții din tranșee vor fi acasă pe Crăciun.“ Dar planurile pacifiste a lui Ford nu se potriveau de loc cu ale europenilor cari nici habar n'aveau cine-i Ford, și vaporul său de pace s'a lovit de o mină și s'a scufundat în valurile pasiunilor de ură ce băteau în Europa, iar comisia lui Ford a ramas pe valuri și Ford nici n'a ajuns la Haga — de unde el aștepta să proclame pace în Europa și în toată lumea. Indată ce a ajuns la țărni în Europa s'a îmbarcat pe primul vapor înapoi spre America. Iar băieții au petrecut crăciunul în tranșee, al doilea și al treilea și era aproape să-l facă și pe la patrălea crăciun, dacă nu venea armistițiul din 1918.

Ford ca războinic

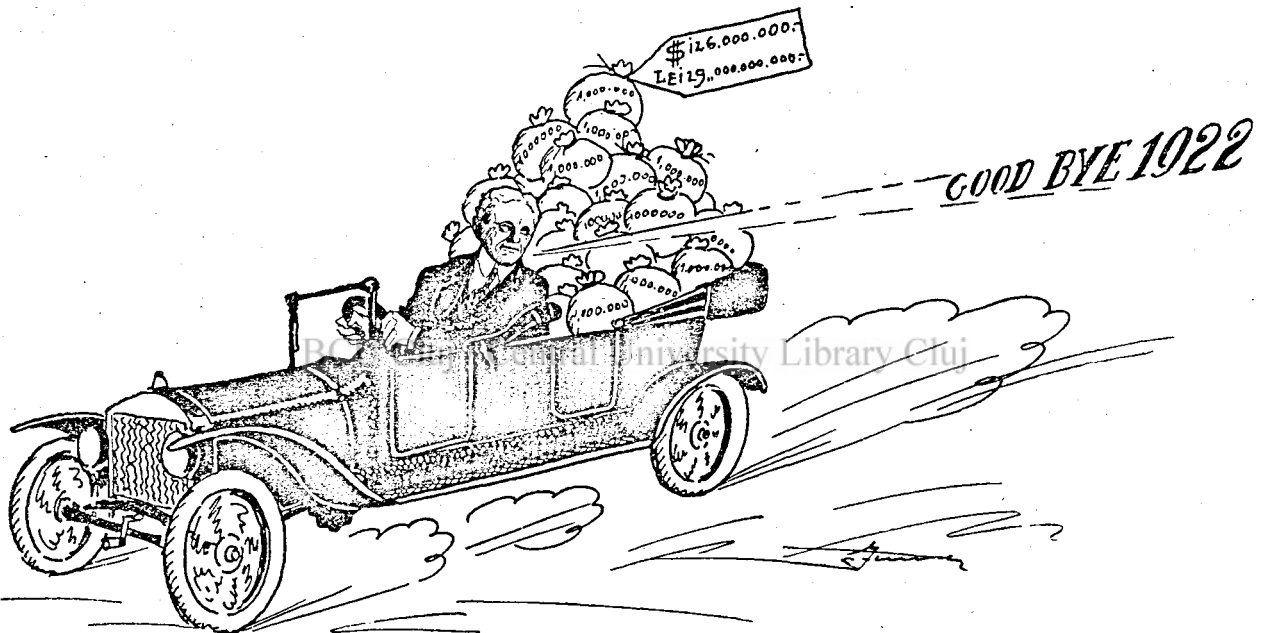
DIN Europa Ford s'a întors în America cu gânduri ciudate. Iar când în 1917 America intră în război Ford devine tot atât de pasionat războinic ca și Kaizer Wilhelm, Hindenburg și Von Machenzen. Fabrica lui cu un efectiv de 45,000 de oameni să transformă re-

pede într'un arsenal de munțiuni, și într'un timp scurt de șeasă luni produce aproape 60.000 motoare de aeroplan. Astfel el a scos pe baefi din tranșee cu aeroplanele sale, cari zburând pe deasupra taberei inamicului au împărșiat discursurile de pace și cele patrusprezec puncte ale Președintelui Wilson.

Faptul că din pacificistul Ford a putut deveni un războinic atât de înverșunat, aproape peste noapte, nu trebuie să fie de mirare la nimeni. Lucrul acesta s'a mai întâmplat. Jidovii, cari la întrarea lui Isus în Ierusalim așterneau veșmintele lor înaintea lui și strigau: „Osana“, cinci zile mai târziu aceiași jidovi au strigat lui Pilat „Răstignește-l!“

să vie și el, este că un astfel de om trebuie să fie un „Uriaș“, așa cum nici în poveste nu s'a mai auzit. Să socotim: să zicem că un om are un salariu de 700 lei pe săptămână, adică 100 lei pe fiecare zi și deci 36.500 pe un an (de cari numai puțini să găsească totuși), și apoi să împărșim cele 29.000.000.000 cu 36.500 care ne arată că pentru a câștiga cele douăzeci și nouă miliarde lei prin muncă directă, adică lucrând cu mâinile proprii, producând ceva pentru binele obștinei, trebuie 97,452 de oameni.

Precum vedeți, unul care în afară de toate cheltuielile mai câștigă 29.000.000.000 pe an, trebuie să facă pe „Uriașul“ care are 97452 pă-rechi de mâni, 194,904 ochii, pe atâtea picioare,

Când europenii se ceartă — Americanii câștigă...

Rămas bun 1922!

O lume pe dos

NATURAL întrebare se ridică în mintea unuia: cum poate un *singur om* să câștige atâtea sumedenie de bani în vreme ce milioane și milioane de alte ființe omenesti în loc de a câștiga miliarde nu pot câștiga nici măcar cu ce să trăiască de pe o zi pe alta; ba câte mii și sute de mii și milioane chiar, mor literal și au murit de foame, în vreme ce lui Ford și altora asemenea, banii le vin grămezi, grămezi? Inchipuți-vă că, după ce v'ați achitat de toate datoriile, și după ce v'ați povăzuit cu lemne pe o iarnă întreagă, cu sare, zahăr, unsoare, care în ziua de astăzi sunt un lux, încă un câștig de 29.000.000.000 lei pe an!

De sigur că răspunsul, care tot natural trebuie

atâtea urechi, un creier care se fie ca cantitate și calitate ca a 97,452 de oameni, să aibă o cunoștință, o capacitate, talent și, pe deasupra, să cunoască amănunțit și să fie în stare a produce, conduce, diriga, o variațiune de lucruri tot atât de mare cum ar face-o 97,452 de oameni luați împreună!

Să luăm socoteala pe altă cale: Să zicem că Adam, când acum 6051 de ani înainte fu izgonit din Raiu cu pedeapsa asupra capului său de a-și „câștiga pâinea de toate zilele prin sudoarea feței“, el ar fi început a lucra cu 100 de lei pe zi, și n'ar fi lăsat afară nici o singură zi în tot acest timp, nici o Duminică, nici o sărbătoare, nu și-ar fi luat nici un concediu, lucrând până în anul 1923, nemâncând nimic tot timpul

acesta și necheltuind din salariul său pe haine și altele, el astăzi ar avea la bancă 2,298,615 lei; și ar mai avea încă de acum înainte se lucreze 788,469 de ani și 200 de zile până ce ar câștiga prin muncă directă și sudoare, ceea ce a câștigat un om într'un singur an *fără de muncă*.

Să facem altă asemănare: într'un an sunt 365 de zile, din care 52 sunt Duminici, 17 sărbători naționale și bisericești, în care nu se lucrează, ne rămân 298 de zile de lucru. Impărțit cele 29,000.000.000 lei pe zilele de lucru, arată un venit curat de 97,315.918 lei pe fiecare zi.

Acest venit să poate realiza în două feluri și anume:

1) Să instalezi o mașină rotativă de tipar care să tipărească banenote de câte 500 de lei cu o iuțime de 24,335 pe ceas, opt ceasuri pe zi sau:

2) Cu pălăria în mână să stai la colțul unei strade și 973,150 de oameni trecând pe acolo fiecare să te miluiască punând în pălărie câte 100 de lei.

Precum știm cu toții, că „uriasul“ om încă nu s'a născut, n'am văzut încă nici un om având mai mult decât două picioare, două urechi, două mâni, doi ochi, și numai un creier ordinar comun la toți, și care oricât ar fi de dezvoltat tot numai cât un om poate să facă; și precum iarăși știm, că Adam n'a trăit până astăzi — trăind abia 930 de ani — și precum Ford este născut abia de 60 de ani, posibilitatea de a câștiga grămezi de bani prin muncă cinstită și directă este exclusă.

Iar în ce privește pe omul cu mașina rotativă, cât și pe omul cu pălăria în mână dela colțul stradei, încasând 97,315.918 lei pe zi dela trecători, ei ar fi arestați și puși la răcoare ca niște pungași ai statului și publicului. Cu toate aceste, pe Ford — și câți alții asemenea? — nu-l supără nimeni, de și în „pălăria“ lui intră în fiecare zi 973,159 de banenote de câte 100 de lei, adică 97,315.918 lei, decât sub alte motive de cele arătate mai sus. Și el este laudat, este socotit ca un idealist și filantrop.

Vorba lui Tolstoi: „Prisosul unui om este lipsa altui om“. Prisosul lui Ford este lipsa a 973,150 de ființe omenești din altă parte de

lume. Și câți nu mor de foame în fiecare zi în diferite părți ale pământului, în vreme ce unii îngrămădesc averi peste averi și să imbuibă în ele.

În decursul nopței războiului în America s'au „născut“ 20,000 milioane și multi-milionari *nou*, pe lângă haita ce exista deja, și cari în acest timp au devenit din milionari multi-milionari și miliardari. Aceștia sunt răspunzători de sângele vărsat în Europa. În vreme ce Europa să zbate pe patul de moarte de chinurile războiului, și dezastrul economic și mizeria de pe urma acestuia, și zi de zi se apropie de prăpastie, Aurul Europei, zeul veacului al XX-a, se cară cu vapoarele peste Ocean la America și se așază în grămezi în subterenele Wall-Streetului din New-York, ca să acopere datoriile războaielor europene.

Dar Apostolul Iacob are următoarea pilulă pentru ei: „*Veniți acum cei care sunteți bogăți, plângeți, jăluindu-vă de muncile ce vin peste voi; bogăția voastră a putrezit, și veșmintele voastre a fost mâncate de molii; aurul vostru și argintul sunt pline de rugină, și rugină lor va fi dovadă împotriva voastră, și ca foc va mânca trupurile voastre. V'ați adunat comoară în zilele d'apoi! Iată plata lucrătorilor care au secerat țarinile voastre (au făcut automobilele voastre, trenurile, vapoarele, etc. etc.), plata ce rămâne în urmă (plusul al celor 29,000.000.000), strigă dintre voi, și strigătele secretorilor (muncitorilor) au intrat în urechile Domnului Sabaot. V'ați desfătat pe pământ și v'ați desmerdat, ați hrănit inimile voastre în zi de de înjunghiere (în timpul războiului nici unul dintre aceștia milionari și miliardari n'a luat parte la război și nici n'a vărsat nici un strop de sânge). Ați osândit, ați omorât pe cel drept.“ — Iacob 5:1-6.*

Ca și înainte de potop, pământul iarăși este plin de „urias“. Și numai un alt Potop v'a scăpa lumea de ei, care după vorba lui Petru, alt apostol, va veni: „Prin care lumea de atunci peri potopită fiind cu apă; iar cerurile de acum și pământul (ordinea uriașilor de azi) sunt prin acelaș cuvânt păstrate, ținute fiind pentru foc la zi de judecată și de peire a oamenilor ne-cinstori de Dumnezeu“. — 2 Petru 3:6, 7.

OMUL, însuși o alcătuire din multe elemente, se află în mijlocul a aproape a o sută de alte lucruri, numite de asemenea elemente și orânduite într'un întreg numit univers.

Teoretic, fiecare om viețuitor pe pământ este în vârstă de șase mii de ani. De fapt, omul își trăește de-abia cei 70 sau 80 de ani și este dat nu peste mult uitării. Generația de astăzi poate fi asemănată cu un om în vârstă de șase mii de ani. Adeseori auzim spunându-se, că China are o vârstă de patru mii de ani. De fapt, indivizii cari fac poporul chinez formează numai o generație sau două, o vârstă, care, în general, nu trece peste optzeci de ani: ei însă își au îndărătul lor istoria proprie. O ilustrațiune a lucrului acestuia: Un băiat de șasesprezece ani se duce azi la școală și într'o jumătate de oră învață tot atât — de nu mai mult — cât ar fi putut învăța, acum șasemii de ani, un om într'o sută de ani.

Una dintre cauzele pentru care atâtea idei și teorii se împotrivesc una alteia, este că — în timp ce generațiile trec una după alta pe valul vremii — fiecare generație care vine fiind înrăurită de eugetarea generației trecute și fiecare generație viitoare contribuind cu o cotă la generala sumă a teoriilor și speculațiunilor, — a devenit tot mai mult greu de stabilit: care dintre ele este adevăr și care eroare. Este tot astfel, un adevăr, că legea moștenirii își lucrează opera de acum șasemii de ani. Păcatele părinților sunt ispășite de copii până 'n al treilea și al patrulea neam. (Exod 20:5) Lucrarea acestei legi a avut mult de-a face cu întâietatea eroarei și cu adevărul, care este zugrumat. Adevărul, ca principiu, a fost tot adevăr cu milioane de ani în urmă și va fi tot adevăr și peste milioane de ani. Faptele și împrejurările pot să se schimbe; pot ieși din obișnuință modele, îmbrăcămintea și vasele de război pot să devină uitate; adevărul însă va rămânea de-apururea acelaș.

De-alungul istoriei lumii s'a tot pus iară și iară întrebarea: Ce e adevărul? Pe timpul atotputerniciei Greciei mai multe teorii și speculațiuni s'au adus înainte ca răspuns la cele trei întrebări, pe cari le găsim la rădăcina tuturor religiilor și speculațiunilor teologice: De unde vin eu? Ce fac eu aici? Și unde mă duc? Într'adevăr, lucrul cel mai mare la care oamenii bagă tot mai mult seamă, este existența lor. Oamenii n'au ce răspunde la întrebarea venirii lor aici și nu pot alege în plecarea lor; și învă-

țăturile și speculațiunile aduse de savanții și speculanții vechi aveau ca scop să țină seamă de toate acestea, de taina vieții și morții, de taina obârșiei lucrurilor.

În cea dintâiu parte a veacului al treilea din-naite de Christos, scepticismul se lățișe mult în Grecia. O mai largă cunoaștere de către om a lumii, i-a făcut pe oameni să-și piardă credința în mitologii și 'n legendele vremurilor mai vechi. Începuse lumea să-și piardă credința în toate celea. Existența atâtor potrivnice sisteme filozofice a făcut lumea să se îndoiască că vre-unul dintre ele ar fi adevărat. Nenumărate minți împovărate de gânduri se întrebau desnădăjdite: „Ce este adevărul?” Când Isus din Nazaret se găsea în fața lui Pilat, ca un răspuns la afirmațiunea lui Isus, că El s'a născut și-a venit în lume ca să mărturisească pentru adevăr, Pilat i-a pus întrebarea: „Ce este adevărul?” Patrician cu învățătură, el era familiarizat cu speculativa filozofie și cu scepticismul din Grecia.

Mulți oameni își presupun, că cele șase zile ale facerii pomenite în întâia parte a Genesei (Cartea Facerei), au fost zile de douăzecișipatru de ore. Noi însă am învățat în școală, că pământul se învârtă în jurul osiei sale în fiecare 24 ore odată. Putea-ar fi întemeiat să se creadă, că Dumnezeu să fi făcut lucrul acesta în decursul a șase învârtiri ale pământului și după aceasta să se fi odihnit timp de o întorsătură de aceste?

Psalmistul spune într'o frază simbolică: „Căci o mie de ani în ochii Tăi, sunt ca ziua de eri, care a trecut, ca o strajă de noapte”. — Psalm 90:4

Fiind vorbă de relativitate, vom ținea seamă de timp și de distanță. Relativ, timpul se măsoară cu zile și cu ani. La fel, tot relativ se măsoară și distanța. O șase-zecime de grad formează o milă engleză. Scoțind timpul și distanța, omul nu poate folosi ca bază de plecare decât timpul pământesc și distanța pământescă. O zi pământescă e o învârtire a pământului în jurul osiei sale. Un an pământesc apoi e timpul ce-l face pământul în jurul soarelui, în care timp el se învârtă de $365\frac{1}{4}$ de ori în jurul osiei sale, făcând în vremea aceasta o cale cu o înțeață de 68,000 de mile (46,000 km.) pe oră. Aceasta este iarăș un exemplu de relativism, timpul pământesc și distanța pământescă fiind întrebuintate pentru exprimarea pe înțeles a mișcării și rotației acestei lumi a noastre — pământul.

Fiind pământul materie, elemente fără inteligență (pricepere), iar omul care-l locuiește fiind și el materie, tot din elemente, dar cu inteligență, porunca dumnezească: „Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul“, e atât de înaintată, după cum băgăm aceasta de seamă, încât mințile cele mai vaste caută alte lumi ca să descopere, dacă și acelea sunt pline și stăpânite.

Astronomii ne vorbesc apoi despre anumite planete și sori, cari sunt la o depărtare de atâția și atâția ani de lumină de pământ. Lumina face un așa de enorm de repede drum — 299,822 km. pe secundă, — încât minții obișnuite nu-i mai convine mai mult să exprime în figuri obișnuite distanța dintre pământ și sorii cei mai îndepărtați. Aici, deasemenea, când socotim în ani de lumină, în distanțe făcute de lumină într'un an pământesc, am întrebuițat iarăși timpul pământului și distanța pământescă.

Auzi uneori, că oamenii sunt influențați de localități și împrejurimi; pe scara lucrurilor universale, pământul nu e decât o localitate, iar celelalte șapte planete din sistemul solar îi sunt împrejurimile.

Din observațiunile acestor vom vedea, că și cele mai mari minți de pe pământ sunt marginite; când tot ce știu e spus și făcut, ele nu pot decât să-și împlinescă chemarea și să lucreze numai pământul.

Înaintând dela acestea ca dela o bază, să ne îndreptăm acum cugetele spre alte planete și sisteme planetare. Nu e neînțelept să socotim, că și celelalte planete nu prea fac altceva, decât ce face pământul nostru — se învârt în jurul osiei și călătorește în orbitele lor.

Să luăm de exemplu cele șapte planete din sistemul nostru solar — vizibile fiecare așa de des — un fapt, care suportă această considerație. Dacă data călătoriei tuturor celor opt planete din sistemul nostru solar ar fi proporționată distanța dela ele la soare, ele sau ar fi vizibile tot timpul sau nu s'ar vedea de loc, după cum nu li-s'ar schimba nici poziția față de pământ. La fel, Marele Cufundător și Micul Cufundător din grupul Pleiadelor se pot vedea tot timpul, pozițiile lor sunt însă foarte acomodate sezonului anului.

Astronomii, măsurând sau socotind distanța dintre stele și planete, întrebuițează unitatea astronomică. Ni-se prezintă aici, în legătură cu aceasta, o altă idee: În calcularea iuțelii luminei,

baza calculului o formează timpul pământesc și distanța pământescă. Baza calculului o formează tot mila de pe pământ și în socotirea distanței dintre sistemul acesta planetar și dintre sistemele planetare celelalte. Unitatea astronomică e socotită tot după distanța și timpul de pe pământ. Relativele mărimi, distanțe dela soare și perioade de revoluție în orbitele planetare, sunt următoarele:

Planetele sistemului nostru solar	Relativa mărime a planetelor	Distanța dela soare în mile pământesti	Perioada revoluțiilor în zile pământesti
Mercur	1	36,000,000	88
Venus	3	67,000,000	224
Pământul	4	93,000,000	365
Marte	2	141,000,000	687
Jupiter	8	484,000,000	4,332
Saturn	7	887,000,000	10,759
Uranus	55	1.784,000,000	30,586
Neptun	6	2.796,000,000	60,187

Cu cât distanța dela soare a unei planete e mai mare, cu atât fi e mai mică iuțea în orbita sa. Să facem acum o mică figurație: Un înconjur a lui Mercur prin orbita sa, un an mercurian, este de 88 zile pământene. Mercur, fiind cu foarte mult mai mic decât Pământul, se poate învârti mult mai repede decât Pământul, astfel, că un an mercurian va fi de mai mult ca 88 zile mercuriane. Acelaș principiu se aplică la întreaga tabelă. Un an din Neptun echivalează cu aproximativ 165 de ani pământeni. Dar Neptun e cu-așa de mult mai mare decât Pământul, încât nu se poate învârti așa de repede în jurul osiei sale. Astfel o zi neptuniană va fi corespunzător mai lungă decât o zi de pe Pământ; faptul rămâne însă absolut acelaș — un an neptunian e egal cu 165 de ani de pe Pământ.

Să presupunem acum, că pe Neptun există o rasă de oameni, asemenea ca pe Pământ și că oamenii aceștia își trăesc cei 70 de ani, ani neptunieni, după cum omul pământean își trăește cei 70 de ani pământeni. Viața unui om de pe Neptun ar fi egală, în ani pământeni, cu 170×70 , adică de 11,550 de ani pământeni — și aceasta pentru o generație. Rasa omenească de pe pământ e numai de șesemii de ani de veche; și acești șesemii de ani din istoria pământescă sunt egali cu aproximativ numai 365 de ani neptunieni. Astfel șesemii de ani neptunieni — în timp neptunian — vor fi echivalați cu de 165 de ori 6000, sau: 990,000 de ani, aproape un milion de ani pământeni.

Și 'n timpul acesta de 365 de ani neptunieni, sau 6000 de ani din istoria neamului omenesc de pe pământ, în care timp planetele și-au făcut fără zgomot drumul ceresc, geniul uman a purtat cu zgomot războaie și-a îngămădit bani. O, ce rușine și prostie! Și concluzia întregii acestei zarve a fost: o jumătate de lume a încercat să nimicească pe cealaltă jumătate.

Dacă un predicator de 70 ani de pe Neptun ar fi să se salute cu un predicator modern, de 70 de ani, de pe pământ, cineva ar avea de făcut niște puțin înalte explicații în jurul teoriei sale despre evoluție și despre supradăinuirea celui mai tare, în fața poruncii: „Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul; și domniți peste peștii mărilor și peste pasările din aer și peste toate viețuitoarele ce se mișcă pe pământ!”

După cum pământul e compus din elemente — din materie fără inteligență, iar omul pământean din elemente de deasemenea, dar din materie inteligentă — la fel este compus și Neptun din elemente — din materie fără inteligență și omul neptunian din elemente deasemenea, dar din materie inteligentă. În acest caz inteligența omului de pe Neptun e mărginită la Neptun, iar bazele sale de calculație la mila, anul, timpul și distanța din Neptun.

O altă ilustrație — a localității și regiunii: Se va vedea din aceasta, cum se gradează variile inteligențe, astfel, încât o rasă umană de pe o planetă să nu întrecă în inteligență pe o rasă de oameni dintr'o altă planetă. Facultățile de raționare ar fi probabil aceleași; deosebirea ar fi în baza calculației. Toate acestea presupunând, că pe Neptun ar fi o rasă de oameni.

Din acest unghi de vedere să băgăm acum de seamă la grupul Pleiadelor, vizibil totdeauna de pe pământ; la deosebitele stele din grup, care sunt totdeauna în aceeași poziție, după cum ni-le arată observațiunea de pe pământ. Dacă acestea sunt stele fixe, neschimbându-și nicicând locul, nemișcându-se în jurul unui centru ceresc, cum poate fi măsurat timpul acolo?

Cu puțin timp în urmă, una dintre constelațiunile Orionului a fost vizibilă de pe pământ, probabil făcându-și călătoria sa.

Am putea merge până la nesfârșit cu aceste lucruri și am putea socoti lungimea unui an sau a unei zile din Orion, un lucru foarte interesant și instructiv pentru cei ce au atragere către astronomie. Aceasta nu este însă în scopul mi-

cului acestui articol. Am descoperit odată punctul de plecare, restul urmează.

Trăsătura cea mai particulară a întregii situații e faptul, că omul pământean, cu inteligența ce-o are, o inteligență care poate socoti aceste distanțe, descoperi legile naturale și întrebuința forțele naturii pentru propriul său beneficiu, el timp de șase mii de ani a fost așa de zelos să vadă, cât praf poate dânsul să ridice. De bună seamă că avusese o sărbătoare sub pomul științei binelui și-a răului.

„Prins-ai tu legăturile Pleiadelor? Sau de-prins-ai tu lanțurile Orionului? Au tu faci să iasă Zodiacele la timpul său și Ursoaica Mică cu puii săi tu o conduci? Cunoști tu așezămintele ceriului? Hotărât-ai tu domnia peste pământ?”

„Unde erai, când am întemeiat pământul? Spune de ai pricepere: cine a hotărât măsurile lui, de ști? Sau cine a pus piatra lui unghiulară?” — Iob 38:31-33, 4-6.

Citările acestea, după cum vedem, sunt luate din Biblie, singura carte din toată lumea, care a fost cea mai greșit înțeleasă. Din observațiunile de mai sus putem ști, că începutul despre care se spune în Cartea Facerilor 1:1, nu se referă decât la începutul planetei acesteia — la Pământ.

Cartonarea și ridicolul sunt azi mai mult o regulă decât o excepție. Suntem dispuși să ne batem joc de prof. Einstein pentru teoria sa asupra relativității. În judecata scriitorului, motivul pentru care lumea își bate joc de profesorul Einstein, este, că dânsul a răsturnat în parte teoriile și speculațiunile de astăzi și a plecat independent în căutarea adevărului. Adevărul cuprinde universul, din care pământul e numai o parte. De aceea fiecare adevăr, care nu privește decât pământul, este parțial și fragmentar.

Lumea s'a obișnuit să judece lucrurile și personalitățile după limitele înțelegerii sale. Ar părea firesc, ca profesorul Einstein să aibă undeva sub ceață o idee, de a găsi relațiunea pământului față de restul universului, de a găsi legea, care cârmuește și controlează universul; și, dacă va fi putut descoperi legea, să-și împărtășească știința întregii lumi.

Este, din această privință, ciudat: Pentru că timp de șase mii de ani oamenii s'au tot omorât și războit și-au murit ca dobitoacele. Cei cu mai nobilă minte din genul uman au explorat ascunzăturile pământului. S'a descoperit polul nordic

și sudie; aproape fiecare șchioapă de pe suprafața pământului a fost călcată de om în căutarea științei. Rasa și-a avut jertfa ei de sânge; vaporul și electricitatea au înecunat pământul. Omul a luat în stăpânire aerul și adâncimile mării; el a înhamat valurile lui. Se străduiește să izgonească războiul, bătaia, omorul și moartea subită; și-acum încearcă să găsească Inteligența secretă care cârmuiește și controlează universul. Puternicul atom s'a deșteptat. O haltă să cheamă pentru aceste războaie veșnice. Destinul omului este eternul.

Cu tot respectul euvenit profesorului Einstein, dându-i toată încrederea ca unui mare binefăcător al omenirii, creditându-i deasemenea cinstea și sinceritatea scopului, dânsul e cu mii de ani îndărăt. Fire-ar oare într'adevăr fără temei, să ne închipuim, că pământul care e numai un punct în univers, ar fi eventual să se populeze cu o rasă de oameni pământeni — ființe umane, minți inteligente în trupuri, toți în condițiuni desăvârșite și ca moartea să ajungă a fi numai o amintire, un vis urât? Dar dacă cei 6000 de ani de istoria pământului — de cântece și cântece de jale, de răsete și lacrimi, de iubiri și uri, de intrigii și prietinii, fost-au oare îndestulă școala, destul învățământ, în care lumea să-și fi învățat pe dinafară menirea și atunci, când, însfârșit pământul va fi deservit omului, ști-va omul, oum să-i mai poarte de grijă?

Să nu vă scăpați de aceasta, cu un Pshaw!

Să ne gândim la cei 70 de ani pe Neptun, egali cu 11,550 de pământeni și la mica noastră mamă bătrână — Pământul — cum își tot duce zilele, cum își rostogolește anii, atât el, cât și

restul Universului, liniștit, majestos, măreț, mișcându-se, tot mișcându-se — în formațiune — prin spațiu, supunându-se împăcat legii mării Inteligențe aseunse, pe care omul caută să o pătrundă!

Evoluția? Selecție naturală? Supraviețuirea celui mai bun? Aruncăți-vă la o parte Biblia și vedeți la ce-ați ajuns? Aceasta-i una dintre principalele teme ale Scripturii: „Și el, pământul l-a dat fiilor oamenilor”. — Psalm 115:16.

„Ultimul dușman, care va fi nimiecit este moartea”. (1 Corinteni 15:26.) „Și nu va mai fi moarte, nici griji, nici plâns, nici durere; pentru că se duseră cele dintâi”. — Apocalipsul 21:4.

I-s'a spus omului că i-s'a dat stăpânirea peste lucruri — stăpânirea peste pestii mărilor, peste pasările cerului și peste tot ce se mișcă pe pământ. Stăpânirea aceasta s'a pierdut, dar trebuie recâștigată.

Profetul Isaia, văzând recâștigatele condițiuni ale omului, scrie:

„Căci, iacă creez ceriuri nouă și un pământ nou; așa că nu se vor aminti cele mai di'nainte, nici nu vor veni în minte. . . Lupul și mielul vor paște împreună și leul va mânca paie ca boul”. (Acesta era felul de convețuire al lor, când Adam-era stăpân în Eden.) „Nu vor face nici un rău, nici o dărăpănare pe tot muntele (împărăția) meu cel sfânt”. Doamne, Vie Împărăția Ta! „Lupul va locui la un loc cu mielul și leopardul se va odihni împreună cu iedul; vițelul și puiul leului și vitele îngrășate, vor fi la un loc, iar un copil mic le va mâna” — cum făcea Adam la început.

COLORILE ȘI ARTELE FRUMOASE

Galben

Orangiu

Roșiu

Violet

Albastru

Verde

Negru

NU e nevoie aici să intrăm în discuțiuni lungi științifice cu privire că anume cari ar fi colorile principale sau colorile cele dintâi (discuțiuni, dacă de fapt există colori primare sau de bază), pentru că o analiză la lumină dovedește destul de temeinic că roșiu, verdele și albastru-violet ocupă acestea poziții. Dară îndată ce intrăm în câmpul vopsălei, picturii, desenului, tincturii și tiparului, avem în față îndată altă problemă; iar aici, pentru toate scopurile

practice, galbenul, roșiu și albastru sunt colorile principale și de bază. Drept vorbind, „negrul” nu este o culoare în sine, ci prezența celor trei — care nici una nu reflectează (oglindește) lumina soarelui, care este atrasă de obiectul negru. Colorile primare sau de bază sunt elementare, și nu se pot forma prin amestecături.

Coloria cea mai arzătoare sau briliantă o face galbenul, fiind prin strălucirea sa cea mai aproape de soare. Ea are un efect îmbucurător, solar, elastic, vioiu, îmbărbător, ce inspiră speranță. Galbenul are o splendoare dătătoare

de viață și o putere de alungare a posomorului, după cum curpenele, ghiociei și păpădiile (floarea ce crește primăvara cu un cap galben și alb, din care copiii își fac lăntușoare de jucă) par să împrăștie tristețea iernei.

POETRIE

MUZICĂ

PICTURĂ

SCULPTURĂ

Roșiul este culoarea cea mai înfocată și în parte simțul de viață, acțiune, curaj și este agresivă. Roșiul stimulează sau ațîță sistemul nervos; sistemul nervos al unui lacom sau al unui taur. Tocmai pentru aceasta forțată ațîțare și chemare la fapte, unii oameni, prin firea și temperamentul lor simițitor, sunt opuși roșiului. Fiind activi și simițitori afară din cale, roșiul le vine ca o provocare înfuriătoare. Roșiul se potrivește cu gândul despre foc, și trebuie întrebuițat cu grije și restrâns sau altcum el nimicește precum și încălzește. Natura întrebuițază roșiul brilliant, dar în mod cruțător și rar și numai atunci și acolo unde se află și o mare

cantitate de verziu să-l contra-balanzeze. Toate colorile care conțin în ele roșiul sunt călduroase în proporție cu măsura de roșiu ce conțin.

Albstru e rece, lin și rezervat. El este prezent în orice umbră și niciodată nu îmboldește pe cineva la fapte, și este în privința aceasta o greutate pe partea celaltă a galbenului și roșiului. Florile albastre sunt modeste și retrase, ca și cum ar vrea să zică: aduceți-vă aminte și de noi, etc. Albastru prin modestia și forma lui, sugerează demnitate.

Ca și în muzică, cel ce cunoaște colorile cunoaște o limbă universală. Este însă adevărat, că cineva poate fi un pasionat îmbucurător atât a tonului cât și al colorii și totuși să nu princapească nici pe una nici pe alta; dar acesta este ca cel ce ascultă o operă într-o limbă străină — lasă mult de dorit.

Galbenul înaintează; roșiul, în unele raze ale lui, rămâne staționar; dar în curată valoare el tinde spre dăre înapoi; albastrul dă însă înapoi în mod hotărât. Astfel avem înaintete, mijlociul și distanța. În mijlociu sau distanță curatul galben nu să arată, iar albastrul se arată totdeauna în cea din urmă, adecă în distanța.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SPERANȚA PENTRU VIAȚĂ VEȘNICĂ ȘI NEMURIRE de C. T. RUSSELL.

„De moare omul, re'nvia-va oare? In toate zilele vietii mele a-și aștepta, până mi-ar veni schimbarea“. — *Iov 14:14*
 „Mântuitorul nostru Isus Christos, care desființă moartea, dăte la lumină viață (veșnică) și nemurire prin Evanghelia sa“. — *2 Timotei 1:10*.

OAMENII nutresc o speranță vie că moartea nu pune capăt oricărei existențe. Este o speranță nehotărâtă că într'un mod oareșcare și undeva, viața care a început aici își va continua cursul. La unii această speranță se preface în teamă. Văzând că ei nu sunt vrednici de un viitor de plăceri, mulți se tem de un viitor de chinuri; și cu cât mai mult se tem de acesta, pentru ei și alții, cu atât mai mult cred în el.

Această speranță nehotărâtă într'o viață viitoare și tovărășa ei, frica, fără îndoială își are începutul în osândirea ce-a pronunțat-o Dumnezeu în contra șerpelui după căderea lui Adam în păcat și moarte, că în cele din urmă Seminția femeii va zdrobi capul șerpelui. Aceasta însemna, fără îndoială, că cel puțin o parte din familia lui Adam va birui înfârșit asupra Satanei, păcatului și a morței, la care i-a sedus acesta. Fără îndoială Dumnezeu a încurajat această speranță, deși în mod vag, vorbind către și prin Noe, și prin Enoch care a proro-

cit, „Iată Domnul vine cu zecimi de mii de sfinți ai săi“. Dar Evanghelia, „vestea cea bună“ a mântuirii dela moarte, care avea să fie împărtășită întregei omeniri când va veni vremea lui Dumnezeu, pare că a fost dată în mod lămurit pentru prima dată lui Avraam. Apostolul mărturisește: „Evanghelia a fost propovăduită mai întâi lui Avraam, zicând: prin seminția ta vor fi binecuvântate toate neamurile pământului“. Aceasta, cel puțin, era baza speranței în re'nviere a evreilor; pentru că deoarece multe familii de pe pământ au murit și mor, binecuvântarea promisă tuturorora însemna o viață viitoare.

Iar când mai târziu, sute de ani după aceea, Israilul s'a împrăștiat printre noroade pe vremea prinsoarei babilonice, fără îndoială că unde mergeau duceau cu sine bucați din promisiunea lui Dumnezeu și din speranțele lor.

Este un fapt sigur, fie că provine aceasta din un amestec al eugetului evreesc, fie că speranța este un element ce zace în firea omului

sau din ambele motive, că întreaga lume crede într-o viață viitoare, și aproape toți cred că ea va fi veșnică. Aceasta Apostolul o numește: „așteptarea cu nerăbdare a făpturei“ — a făpturei gemânde. Dar aceste *speranțe* nu sunt *dovezile* doctrinei; iar promisiunile Testamentului vechi, făcute evreilor, sunt prea largi pentru a forma baza unei credințe lămurite, și încă mult mai puțin pentru „o teologie dogmatică“, în chestiunea aceasta.

Numai după ce aflăm în Testamentul Nou, mărturisirea clară, pozitivă a Domnului nostru, și mai târziu mărturisirile tot atât de clare ale Apostolilor asupra acestei însemnate chestiuni despre *Viața veșnică*, abia atunci începem a ne schimba speranțele noastre nehotărâte în convingeri pozitive. În cuvintele acestora noi găsim nu numai mărturisiri pozitive în sensul că s'a provăzut pentru toți posibilitatea de a ajunge la o viață viitoare, ci în ele totodată este expusă filozofia faptului și în ce mod se poate dobândi și păstra, în așa fel cum nicăiri în altă parte.

Mulți n'au observat aceste puncte și de aceea sunt „slabi în credință“. Să vedem ce este aceasta filozofie, și să ne încredințăm mai mult ca orișicând că viața viitoare, viața veșnică, prin îngrijirea mare și înțeleaptă a Creatorului, se va putea obține de fiecare membru al familiei omenești.

Începând cercetarea noastră cu fondul acestei asigurări despre *Viața Veșnică* din Testamentul nou, aflăm spre marea noastră mirare, că ea înainte de toate ne pune în vedere că nimic din noi și dela noi nu ne îndreptățește să avem speranță în viața veșnică; — că viața neamului nostru a fost pierdută prin neascultarea tatălui nostru Adam, că deși el a fost făcut desăvârșit și merit să trăiască veșnic, totuși păcatul lui nu numai i-a adus răsplata păcatului — moartea — ci și copii lui s'au născut într-o stare de murire, moștenitori ai înrăuririlor ce cauzează moartea. Legea lui Dumnezeu, este, ca și dânsul, desăvârșită, și tot așa a fost și făptura sa (Adam) înainte de ce a păcătuit; pentru că este scris despre Dumnezeu: „Tot lucrul său este desăvârșit“. Iar Dumnezeu prin legea sa aprobă numai ceea ce este desăvârșit. De aceea neamul lui Adam, „născut în păcat și conceput în fără de lege“, n'are speranță într-o viață veșnică decât numai în condițiunile arătate în Testamentul Nou și

numite *Evangelhie*, — adică vestea cea bună, că un drum dela cadere îndărăt spre desăvârșire, spre favoarea dumnezească și viață veșnică, a fost deschis prin Christos pentru toți urmașii lui Adam care se vor folosi de prilejul acesta.

Cheia acestei speranță în împăcarea cu Dumnezeu și astfel a unei speranțe nouă la viață veșnică, să află în mărturisirile 1) că „Christos a murit pentru păcatele noastre“; și 2) că el „s'a sculat pentru îndreptățirea noastră; fiindcă „omul Christos Isus s'a dat pe sine o răscumpărare (preț corespunzător) pentru toți“. Adam și neamul său, care, când el a păcătuit, se găsea în coapsele lui și s'a împărtășit osândirei lui în mod firese, a fost „răscumpărat (cum-părat) prin sângele prețios a lui Isus Christos“. — 1 Petru 1:19.

Dar de și îngrijirea Domnul este îndestulătoare *pentru toți*, totuși ea nu se aplică *ori-și-cui* decât în anumite condițiuni, și anume: 1) că ei să recunoască și să primească pe Christos ca Răscumpărătorul lor; 2) ca ei să stăruiască în părăsirea păcatului și de a trăi în viitor în armonie cu Dumnezeu și dreptatea. De aceea ni se spune că „viața vecinică este darul lui Dumnezeu prin Christos Domnul nostru“. (Romani 6:23) Următoarele mărturisiri din Scripturi sunt foarte lămurite cu privire la învățătura acesta:

„Acel ce are pe Fiul are viață (un drept sau privilegiu sau înțevuire la viață, ca darul lui Dumnezeu); iar cine nu are pe Fiul nu va vedea viață (desăvârșită)“. — Ioan 3:36; 1 Ioan 5:12.

Nime nu poate dobândi viață vecinică decât dela Christos, Răscumpărătorul și *Dătătorul de viață* orânduit; iar adevărul care ne dă privilegiul de a arăta credință și ascultare și astfel „*apucarea* vieții veșnice“, să numește „*apa* vieții“ și „*pânea* vieții“. — Ioan 4:14; 6:50, 54.

Aceasta viață veșnică va fi dată numai celor care în moment ce o vor cunoaște-o precum și condițiunile în care va fi dată ea, ca un dar, o vor căuta-o, trăind după cum cere spiritul sfințeniei. Ei o vor *secera* sau culege ca o răsplată. — Romani 6:23; Galateni 6:8.

Pentru a dobândi viața aceasta veșnică, noi trebuie să devenim „oile“ Domnului și să ascultăm de glasul și poruncile păstorului bun. — Ioan 10:26-28; 17:2, 3.

Darul vieții veșnice nu va fi dat cuiva cu de-a-sila. Dimpotrivă, el trebuie să fie dorit, căutat și apucat de toți aceia care-l vor dobândi. — 1 Timotei 6:12, 19.

Aceasta este dară mai curând o *speranță* decât o viață reală, ce ne o dă Dumnezeu acum: speranța că noi în cele din urmă o putem dobândi, pentru că Dumnezeu a pregătit un drum prin care el poate fi drept și totodată să fie îndreptățitorul tuturor ce cred într'adevăr și primesc pe Christos.

Prin darul lui Dumnezeu, Isus Christos nu numai ne-a răseumpărat prin aceea că a jertfit viața sa pentru noi, ci el a devenit totodată marele nostru Archireu și ca atare el este acum „pricinitor (izvor) de mântuire veșnică tuturor care *ascultă de dânsul*“. (Evrei 5:9) „Și aceasta este făgăduința ce ne-a făgăduit-o nouă, viața veșnică“. — 1 Ioan 2:25.

„Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat viața veșnică (acuma prin credință și speranță și mai târziu într'adevăr, când „el care e viața noastră să v'a arăta“), și aceasta viață este în Fiul Său. Cine are pe Fiul are viața; cine nu are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viață“. — 1 Ioan 11:12.

Aceasta viață veșnică, făcută cu putință de dobândit lui Adam și urmașilor săi de către Creator prin Mântuitorul nostru, dar hotărâtă și făgăduită numai celor credincioși și ascultători, care acuma li este dată ca o *speranță*, va fi dată într'adevăr celor credincioși la *înviere*.

Se vă băga de seamă că făgăduințele lămurite ale Cuvântului lui Dumnezeu să deosebesc foarte mult asupra acestui lucru de filozofiile lumesti. Aceste din urmă susțin că omul trebuie să aibă o viață viitoare veșnică *pentru că el sperează în ea*, sau în cele mai multe cazuri să teme de ea. Dar speranța și frica nu pot fi baze înțelepte și sigure pentru a crede în ceva. Nici nu poate forma o astfel de bază faptul susținut că în om ar fi *ceva* care trebuie să dureze în etern; — nu se cunoaște o astfel de parte în organismul omenesc, nici nu se poate dovedi sau stabili așa ceva.

Dar punctul de vedere al Scripturilor nu îngăduie să se facă astfel de concluzii. Cu tot dreptul, să poate socoti existența sau viața noastră, sufletul sau ființa, așa după cum să prezintă în ele, — ca un „dar dela Dumnezeu“, și nu ca un lucru nedespărțit al nostru. Mai departe, ele încunjură o neplăcere mare și

serioasă pe care o produc filozofiile păgâne: pentru că în vreme ce filozoful păgân susține că omul nu poate muri, că el *trebuie* să trăiască veșnic, că viața veșnică nu este un dar dela Dumnezeu, după cum mărturisește Biblia, ci o însușire naturală care o are fiecare om, el susține cu acestea prea mult.

Căci filozofia aceasta îngăduie sau dă viață veșnică nu numai acelor care se vor folosi bine de ea, și pentru care ea va fi o fericire, ci și altora care nu se vor folosi bine de ea, și pentru cari — prin urmare — ea ar fi o nefericire și un blestăm. Invățătura Scripturilor însă, dimpotrivă, după cum am arătat mai sus; susține că acest dar mare și valoros din cale afară (Viața veșnică) va fi dat numai acelor care cred și ascultă de Mântuitor și Dătătorul de viață. Ceilalți, pentru cari ar fi o primejdie și nefericire, nu numai că n'o au acuma ci nici nu o vor avea niciodată. „Plata păcatului este moartea; iar darul lui Dumnezeu este viața veșnică prin Christos Domnul nostru“. (Romani 6:23) Cei răi (toți aceia cari cu voia lor vor fi neascultători chiar și după ce vor ajunge la cunoștința lămurită a adevărului) vor fi nimiciți prin a Doua Moarte din mijlocul poporului lui Dumnezeu. Ei „vor fi ca și cum nici nu ar fi fost“. „Ei vor peri cu desăvârșire“. „Nimicirea veșnică“ — va fi soarta lor — o nimicire care va rămânea pentru totdeauna, dela care nu va fi scăpare nici reînviere. Ei vor pierde viața veșnică, precum și toate drepturile, privilegiile, bucuriile și fericirile ei, — vor *pierde* tot ce cei credincioși vor *câștiga*. — Fapte 3:23; Psalm 37:9,20; Iov 10:19; 2 Tesaloniceni 1:9.

Darul lui Dumnezeu, viața veșnică, este prețios tuturor acelor care îl iubesc și iubesc viața, iar ținerea lui cu mâna tare a credinței este de mare însemnătate pentru o viață bine cumpănită și statornică. Numai aceia cari astfel „au pus mâna pe viața de veci“, prin aceea că au primit pe Christos și s'a pus în slujba lui, prin consacrare, sunt în stare să reziste cu folos furtunilor vieții ce băntuie acuma.

Viață și nemurire — deosebire între ele.

IAR ACUMA, după ce am examinat speranța în nemurire în înțelesul obișnuit al cuvântului acestui (viață veșnică), și după ce am văzut că viața veșnică este o prevedere a lui Dumnezeu pentru toți urmașii lui Adam, cari o vor

primi la „timpul său“ în condițiunile Legământului Nou, suntem pregătiți de a merge un pas mai departe și de a afla că viața veșnică și nemurirea nu înseamnă acelaș lucru, după cum presupun și cred în general oamenii. Cuvântul „nemurire“ înseamnă mai mult decât a putea trăi veșnic; și, după Scripturi, milioane de oameni în sfârșit se vor bucura de *viață veșnică*, dar numai o „mică turmă“ foarte mărginită la număr va primi nemurirea.

Nemurirea este un element sau o însușire a fiii *dumnezești*, dar nici decum a celei omenesti sau ingeresti sau oricărei alta decât numai a celei *dumnezeesti*. Iar deoarece Christos și „turma sa mică“, „Mireasa“ lui, vor fi părtași la firea *dumnezească*, de aceea ei vor fi excepție la toate celelalte ființe fie din cer sau pe pământ. — 2 Petru 1:4.

Este sufletul omenesc nemuritor, sau are el o speranță de a deveni nemuritor?

NOI AM VĂZUT că sufletul omenesc (ființa simțitoare) provine dintr'o unire a suflării vieții (*ruach-pneunia*) și a unui organism omenesc sau corp, întocmai ca și la animalele inferioare (ființe simțitoare) cu excepția, că omul este înzestrat cu un organism mai înalt, un corp superior ce are puteri și însușiri superioare. Atunci noi ne întrebăm: Sunt toate animalele nemuritoare? Și dacă răspunsul este negativ, noi trebuie să întrebăm: Ce are el mai presus de animalele inferioare care-i dă speranță în nemurire?

Mărturisirea lui Solomon, ca și observațiile noastre, zic, că viața animalelor inferioare este supusă morții. „Precum moare unul așa moare și celălalt. Da, ele au toate un (fel de) *suflet* (spiritul vieții — *ruach*)“. (Eclesiastul 3:18.) În tot cazul încreșturile, sieriul, groapa, înmormântarea, cimitirul, toate mărturisesc, că omul moare și că de-aceea el nu este *nemuritor*, fiindcă vorba „nemuritor“ înseamnă *liber de moarte*, ceeace *nu poate muri*. Ofișicare ar fi *speranța* în nemurire, ca nu este o avere prezentă și poate cel mult să fie o *speranță* într'o oarecare îngrijire cerească, viitoare.

Înainte de a cerceta mai departe această chestiune, va fi de folos să examinăm înțelesul cuvintelor „muritor“ și „nemuritor“, fiindcă aceste cuvinte sunt foarte de multeori rău înțelese și adeseori se produce confuzie în păreri.

Cuvântul *nemuritor* înseamnă *ceace nu moare* — contrar morței, ce nu se poate strica, ce nu

se poate distruge, ce nu piere. O ființă a cărei existență depinde într'o anumită măsură de alta, sau de condiții ca hrană, lumină, aer, etc., nu este nemuritoare. Această însușire o are numai Dumnezeu, după cum este scris: „Tatăl are viață *în sine însuși*“ (Ioan 5:26); adică, existența lui nu depinde dela altul, nu este sprijinită de alteineva: „Care singur are nemurire“ (1 Timotei 6:16) ca o însușire înăscută sau originară în ființa Lui. Aceste Scripturi fiind o autoritate hotărâtoare în această chestiune noi putem ști cu siguranță, că oamenii, îngerii, arhanghelii sau chiar Fiul lui Dumnezeu înainte și în timpul ce „a fost carne și a petrecut între noi“ nu sunt nemuritori — toți sunt muritori.

Dar cuvântul „muritor“ nu înseamnă *moarte*, ci numai *ce poate muri* — având o viață a cărei continuare depinde dela *Dumnezeu*. De exemplu, îngerii nefiind nemuritori sunt muritori și ar putea muri, ar putea fi nimiciti de Dumnezeu, dacă s'ar răscula în contra stăpânirii sale înțelepte, drepte și iubitoare. În Dânsul (prin puterea Lui), ei trăesc, se mișcă și au ființa lor. Într'adevăr, despre Satana, care a fost un astfel de inger al luminii și care s'a răsculat, se zice în mod lămurit, că va fi nimicit la timpul său. (Evrei 2:14.) Faptul acesta nu numai dovedește că Satan este muritor, ci arată că firea îngerilor este o fire muritoare — una care ar putea fi nimicită de către Creatorul ei. În ce privește pe om, el este „cu puțin mai prejos decât îngerii“ (Psalm 8:5) și prin urmare tot muritor, după cum a dovedit îndeajuns faptul, că neamul nostru a murit prin timp de șasezeci de ani, iar sfinții lui Christos sunt sfătuiți să caute nemurirea. — Romani 2:7.

Tălmăcirea generală a cuvântului (muritor) mortal este ceeace *moare*, iar nemuritor *veșnic*; amândouă sunt greșite. Pentru a dovedi falsitatea acestor definițiuni generale să cercetăm o simplă întrebare:

A fost Adam creiat muritor sau nemuritor?

DACĂ răspunsul ar fi: „Adam a fost creiat *nemuritor*“, noi întrebăm: Atunci cum a fost el amenințat cu moartea și după aceea judecat la moarte? și cum putea el muri dacă el era nemuritor? Și de ce l-a pedepsit Dumnezeu alungându-l afară din grădina Edenului dela hrana ce dă viață sau arborii vieții, ca nu „cumva el mâncând să trăiască în veci“? — Facere 3:22.

Dacă răspunsul ar fi că omul a fost creat *muritor* (conform definițiunii generale greșite, *ceea ce moare*), noi întrebăm, cum putea Dumnezeu să judece pe un om la moarte după neascultarea sa dacă el era deja o creatură *muritoare* și nicicând n'ar fi fost altfel? Iar dacă Adam a fost creat *muritor* cum putea Dumnezeu mărturisi că moartea sa a venit ca rezultat păcatului său?

Confuzia nu se poate încunjura până nu ne lămurim pe deplin despre ce înseamnă *muritor* și *nemuritor*, după cum urmează:

Nemuritor — starea sau împrejurarea în care moartea este imposibilă — o stare contra căreia moartea este cu neputință.

Muritor — o stare sau împrejurare în care moartea este posibilă; — o stare supusă morții, dar nu numai decât *muritoare*, afară numai dacă moartea i-a fost impusă prin o judecată.

Din acest punct de vedere noi putem vedea imediat că Adam a fost creat *muritor*, într-o stare, în care atât moartea era o posibilitate cât și viața de veci era o posibilitate; după-cum el ar fi plăcut sau n'ar fi plăcut Creatorului său înțelept, drept și iubitor. Dacă ar fi rămas ascultător el ar fi continuat de a trăi până acuma — și în veci — și în tot timpul acesta ar fi rămas *muritor*, supus morții dacă nu ar fi ascultat. Și aceasta n'ar fi fost o stare de nesiguranță; pentrucă Dumnezeu cu care el avea de a face nu se schimbă: de aceea Adam ar fi fost pe deplin asigurat de o viață veșnică atâta vreme cât ar fi fost credincios și ascultător către Creator. Și mai mult decât aceasta n'ar putea cere o minte sănătoasă.

Starea vieții lui Adam înainte de neascultarea sa se aseamăna cu aceea de care se bucură îngerii sfinți acuma: el a avut viață în măsură deplină — viață eternă — pe care ar fi putut-o păstra pe veci dacă ar fi rămas ascultător față de Dumnezeu. Dar deoarece el nu era o ființă cu puteri scutite *de moarte*, deoarece el n'avea „viață în sine“ și deoarece continuarea ei depindea de condiții supuse plăcerii Creatorului, de aceea amenințarea lui Dumnezeu că dacă el nu va asculta va muri, însemna ceva. Aceasta însemna pierderea scânteii vieții, „sufărării vieții“, fără de care trupul să prefacă în praf iar *sufletul* viu sau *ființa* simțitoare înceată. Dacă Adam ar fi fost *nemuritor*, cu neputință să moară, scutit de moarte, atunci judecata lui Dumnezeu ar fi fost o amenințare deșartă. Dar deoarece Adam era *muritor*, supus morții, afară dacă n'ar fi fost susținut de îngrijirea

Creatorului, deaceia, după cum s'a spus, el a murit „în ziua“ neascultării sale: — Vezi 2 Petru 3 : 8.

Accia cari cred că Biblia este plină de expresii ca *suflet nemuritor*, *suflet ce nu poate să moară*, *suflet ce nu moare niciodată* etc., noi nu le putem da un sfat mai bun decât să ieie un lexicon (concordanță) biblic și să caute aceste cuvinte și altele cu înțelesul acesta. Ei nu vor afla nici unul; și în felul acesta cei ce caută adevărul se vor convinge imediat că poporul creștinesc, în general, de multe veacuri au adaus, cel puțin în închipuire, mult la cuvântul lui Dumnezeu, spre încurcarea lor înșăși.

Conform Scripturilor, îngerii se bucură de o viață veșnică, dar sunt *muritori*: aceasta înseamnă, că viața lor durează veșnic nu pentrucă ei sunt *nemuritori* sau scutiți de moarte și deaceia nu pot fi nimiciți de Creatorul lor; dar deoarece el dorește ca ei să trăiască atâta vreme cât își vor întocmi viața după orânduirea se dreaptă și iubitoare. Aceasta e ușor de dovedit; pentrucă oare Satana n'a fost un înger sfânt înainte de ce a păcătuit prin mândrie și ambiție? Și nu s'a făcut în felul acesta unul dintre cei răi (dușman în mod conștiincios și cu știință împotriviindu-se lui Dumnezeu) despre care este scris: „Dumnezeu va pierde pe toți cei răi“ — care vor fi pedepsiți cu nimicirea veșnică. (Psalm 145 : 20; 2 Tesaloniceni 1 : 9)? Observați mărturia clară cu privire la nimicirea lui Satan, ce se va aplica în principiu la toți aceia cari merg pe calea sa greșită și nu bagă în seamă orânduirea dumnezească, cu știința și în mod intenționat. — Evrei 2 : 14.

În vreme ce Scripturile vorbesc despre firea *muritoare* a omului, și de fapt aproape în toate amănuntele se mărginesc la legătura omului cu Dumnezeu, nu mai puțin pozitiv vorbesc în alt mod despre mortalitatea îngerilor, declarând că numai Christos „are nemurire“ (1 Timotei 6:16) făcând excepție, ca întotdeauna pe Tatăl. Și, dupăcum am văzut mai înainte, Domnul nostru Isus a primit *nemurirea* (care este un element sau calitate a „naturii divine“ abia) la învierea sa, și ca o răsplată pentru ascultarea sa credincioasă către voința Tatălui până într'atâta că s'a jertfit pe sine — „până la moarte, chiar moartea pe cruce — din care cauză Dumnezeu foarte l-a înălțat.“ Deși el întotdeauna a fost mai presus de toți ceilalți, ca „Unicul Născut,“ aceasta înălțare l-a ridicat, dupăcum mărturisește Apostolul, mult mai presus de îngerii, puteri și stăpâniri, și peste orice nume ce este numit în cer și pe pământ. — Efeseni 1:21.

BCU Cluj / Central University Library Cluj